

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

11-07-2019
MKA/4101/00001

Svar på udkast til bekendtgørelse om Lægemiddelstyrelsens midlertidige drift af apotek samt erstatning ved nedlæggelse af apotek m.v.

Sundheds- og Ældreministeriet har ved brev af 1. juli 2019 sendt udkast til bekendtgørelse om Lægemiddelstyrelsens midlertidige drift af apotek samt erstatning ved nedlæggelse af apotek m.v. i høring.

Det fremgår af ministeriets høringsbrev, at baggrunden for de foreslåede ændringer er, at man har vurderet, at der ikke er hjemmel til den nuværende bekendtgørelses regler om leje af apotekers inventar og varelager.

Danmarks Apotekerforening er enig i vurderingen af, at der ikke foreligger den fornødne hjemmel til indholdet af den nuværende bekendtgørelse. Apotekerforeningen gjorde således allerede i juni 2016 opmærksom på problemstillingen.

Danmarks Apotekerforening finder det således nødvendigt, at bekendtgørelsen ændres i overensstemmelse med principperne i apotekerloven og lovens hjemmelsbestemmelse om midlertidig drift.

Det udsendte udkast til ny bekendtgørelse om Lægemiddelstyrelsens midlertidige drift retter på væsentlige punkter op på uhensigtsmæssighederne ved den nuværende bekendtgørelse.

Der er imidlertid fortsat en række forhold, som den ny bekendtgørelse efter Apotekerforeningens opfattelse bør tage højde for. Disse gennemgås nedenfor.

Sondringen mellem påbudte og ikke-påbudte enheder

Det fremgår af høringsmaterialet, at der i bekendtgørelsen er lagt op til en sondring mellem påbudte og ikke-påbudte enheder ("frivillige" enheder) i forbindelse med overdragelse og afhændelse.

Danmarks Apotekerforening forstår udkastet således, at denne sondring alene gælder med hensyn til overdragelse og afhændelse, men ikke for så vidt angår forhold i øvrigt under den midlertidige drift.

Det vil sige, at Lægemiddelstyrelsen for samtlige enheder tilknyttet apoteket overtager huslejeudgifter, personaleudgifter og andre udgifter forbundet med apotekets drift i perioden for denne midlertidige drift.

Sondringen indebærer, at en fratrædende apoteker fortsat bærer det økonomiske ansvar for "frivillige" enheder under og efter styrelsens midlertidige drift, såfremt en

tiltrædende apoteker ikke ønsker at overtage disse. Det gælder for eventuelle udgifter til husleje og udgifter til afvikling af enhederne i øvrigt.

Principielt set er apotekeren dermed ikke helt fritaget for sine forpligtelser på det tidspunkt, hvor denne efter apotekerloven har ret til at udtræde af driften.

Omvendt medgiver Apotekerforeningen, at en forpligtelse for Lægemedelstyrelsen til fuldt ud at påtage sig risikoen for "frivillige" enheder, ville stille en fratrædende apoteker bedre ved midlertidig drift end ved en direkte overdragelse af en bevilling med "frivillige" enheder.

På den baggrund finder Apotekerforeningen, at det er en afbalanceret løsning, at Lægemedelstyrelsen ikke køber inventar og indretning for "frivillige" enheder, jf. *udkastets § 3, stk. 3*.

Lægemedelstyrelsens midlertidige drift kan i visse tilfælde risikere at blive for en ganske lang periode. Apotekerforeningen finder derfor, at fratrædende apoteker bør godtgøres for afskrivningen af inventar (ud over robotter og leaset inventar, jf. § 5, stk. 4) på "frivillige" enheder.

Apotekerforeningen finder endvidere, at Lægemedelstyrelsen bør yde erstatning til den fratrædende apoteker for inventar og indretning, som måtte lide skade under styrelsens midlertidige drift. Dette bør præciseres i bekendtgørelsen.

Varelager på "frivillige" enheder

Efter udkastets § 3, stk. 3, overtager Lægemedelstyrelsen ikke varelager på "frivillige" enheder i forbindelse med midlertidig drift. Lægemedelstyrelsen kan således efter udkastet forbruge af det varelager, den fratrædende apoteker har anskaffet inden styrelsens midlertidige drift, og den fratrædende apoteker godtgøres først op til 1 måned efter styrelsens overdragelse af apoteket til ny apoteker.

Som det er Lægemedelstyrelsen bekendt, finder Apotekerforeningen dette helt utilfredsstillende for fratrædende apoteker. Der er typisk tale om værdier af et betydeligt beløb, som apotekeren skal afregne for med grossisten, uden at apotekeren oppebærer den indtægt, der normalt vil være en forudsætning for, at denne afregning kan finde sted.

En nærliggende konsekvens ved bestemmelsen er, at varelageret på disse enheder nedbringes til et absolut minimum, inden Lægemedelstyrelsens midlertidige drift. Dette kan ud fra et forsyningsmæssigt hensyn næppe være hensigtsmæssigt, ligesom Lægemedelstyrelsen for egen regning vil skulle anskaffe et passende varelager på enhederne. Der vil således ikke reelt være tale om nogen mindre udgift for Lægemedelstyrelsen.

Apotekerforeningen skal derfor på ny opfordre til, at bestemmelsen ændres, således at Lægemedelstyrelsen også på "frivillige" enheder overtager varelageret. Dette er klart mest hensigtsmæssigt i forhold til apotekets drift. Hertil kommer, at det som nævnt næppe er nogen reel merudgift. Endelig er netop varelageret ikke nogen økonomisk risiko for Lægemedelstyrelsen, idet varerne vil kunne flyttes til en af apotekets andre påbudte enheder.

Som et minimum bør Lægemedelstyrelsen løbende (fx hver 14. dag) afregne bevægelser i varelageret med fratrædende apoteker, således at apotekeren har mulighed for at betale grossister for varelager leveret før Lægemedelstyrelsens midlertidige

drift. I fravær af en sådan betaling vil selv velkonsoliderede apotekere få store likviditetsmæssige problemer ved Lægemedelstyrelsens midlertidige drift.

Robotter og leaset inventar

Det fremgår af bekendtgørelsesudkastet, at Lægemedelstyrelsen lejer robotter af den fratrædende apoteker på apoteker samt påbudte og "frivillige" enheder, jf. § 3, stk. 2 og 3 samt § 4, stk. 6.

Sundheds- og Ældreministeriet har overfor Apotekerforeningen tilkendegivet, at man finder, at der i apotekerloven er hjemmel til at fastsætte en sådan regel, idet bemærkningerne til hjemmelsbestemmelse, der nævner leaset inventar, efter ministeriets opfattelse ikke udtømmende angiver, hvornår regler om leje kan fastsættes.

Apotekerforeningen bemærker hertil, at robotter er omfattet af begrebet inventar, jf. forarbejderne til lov nr. L 580 fra 2015 (bemærkningerne til § 20 a i lovforslag nr. L 35 af 9. oktober 2014). Det er derfor vanskeligt at forstå og forklare, hvorfor netop denne type inventar, skal håndteres på anden måde end øvrigt inventar, der er købt af apotekeren.

Robotter var kendt og udbredt inventar på apotekerne, da hjemmelsbestemmelsen blev etableret i 2011. Var det tanken, at netop denne type inventar skulle være omfattet af muligheden for leje, havde det været nærliggende at omtale dette i bemærkningerne, hvilket ikke er sket.

Apotekerforeningen finder derfor, at Lægemedelstyrelsen må have pligt til også at overtage robotter på påbudte enheder i forbindelse med midlertidig drift. Bekendtgørelsen bør tilrettes på det punkt.

I forlængelse heraf gøres opmærksom på, at formuleringen af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, 2. pkt. (fremsendt af ministeriet den 10. juli 2019 i en tilrettet formulering) efter foreningens opfattelse kan give anledning til tvivl om en tiltrædende apotekers pligt til at overtage robotter.

I det tilfælde, at ministeriet trods ovennævnte bemærkninger fastholder, at Lægemedelstyrelsen alene lejer robotten, skal foreningen foreslå, at formuleringen ændres til følgende:

"Fratrædende og tiltrædende apoteker aftaler nærmere om betalingen for robotter på apoteker, apoteksfilialer og apoteksudsalg, som er påbudt opretholdt af Lægemedelstyrelsen. Fratrædende og tiltrædende apoteker aftaler endvidere nærmere om betaling for indretning, inventar, herunder robot samt varelager på apoteksfilialer og apoteksudsalg, som tiltrædende apoteker ønsker at overtage".

Endvidere bemærkes, at styrelsens forpligtelser i § 4, stk. 6, vedrørende leje ikke alene bør omfatte afskrivningen, men også apotekerens udgifter til finansieringen (rentedelen).

For så vidt angår leaset inventar lægger foreningen til grund, at styrelsen afholder udgifter til servicekontrakter. Dette kan med fordel præciseres i bekendtgørelsen, jf. også nedenfor.

Lægemedelstyrelsens forpligtelser ved midlertidig drift

I bekendtgørelsesudkastets § 3, stk. 1, opregnes de forpligtelser m.v., som Lægemedelstyrelsen overtager ved midlertidig drift.

Danmarks Apotekerforening finder det hensigtsmæssigt med en sådan opregning.

Apotekerforeningen bemærker, at betaling af lovpligtige forsikringer ikke er omtalt i bekendtgørelsen. Apotekerforeningen lægger til grund, at Lægemiddelstyrelsen enten overtage disse eller godtgør den fratrædende apoteker for udgifter hertil. Apotekerforeningen skal opfordre til, at dette udtrykkeligt reguleres i bekendtgørelsen.

Apotekerforeningen lægger endvidere som ovenfor nævnt til grund, at Lægemiddelstyrelsen ved leje af leaset inventar afholder udgifter til servicekontrakter. Dette kunne med fordel præciseres i bestemmelsen.

Værdifastsættelse

I bekendtgørelsesudkastets § 4, stk. 4, reguleres værdifastsættelse for inventar m.v. Det fremgår blandt andet heraf, at såfremt *"apotekeren ikke kan fremskaffe dokumentation, for inventar eller indretning mere end 10 år gammelt, opgøres værdien ud fra et skøn baseret på blandt andet den nutidige anskaffelsesværdi og slitage"*.

Danmarks Apotekerforening finder betydningen af formuleringen uklar, herunder hvorvidt formuleringen indebærer et indirekte dokumentationskrav på 10 år i modsætning til bogføringslovens 5 år. Dette vil efter Apotekerforeningens opfattelse ikke være hensigtsmæssigt.

Samme bemærkning kan anføres om den næsten tilsvarende formulering i bekendtgørelsesudkastets § 9, stk. 6.

Betaling for husleje

Det fremgår af bekendtgørelsesudkastets § 5, stk. 6, at hvis apotekeren ejer de lokaler, hvorfra der drives apoteksvirksomhed, yder Lægemiddelstyrelsen apotekeren en husleje, der *"ikke oversigter markedslejen i området"*.

Danmarks Apotekerforening finder, at der er behov for en præcisering af bestemmelsen, som sikrer den fratrædende apoteker en leje, der er passende i forhold til markedslejen.

Det foreslås derfor, at formuleringen *"ikke overstiger markedslejen"* ændres til *"svarende til markedslejen"*.

Alternativt foreslår Apotekerforeningen, at bestemmelsen udvides med en formulering om, at parterne i tilfælde af uenighed om lejens størrelse hver udpeger en sagkyndig, som kan anslå markedslejen.

Tiltrædende apotekers afregning med Lægemiddelstyrelsen

Efter den foreslåede § 7, stk. 2, afregner tiltrædende apoteker Lægemiddelstyrelsen for værdien af varelageret (AIP) samt den bogførte værdi for inventar og indretning på overtagelsestidspunktet for apoteket og de enheder, som af Lægemiddelstyrelsen er påbudt opretholdt.

I lighed med, hvad der i øvrigt gælder for overdragelse af apoteksenheder, bør bestemmelsen formuleres således, at der afregnes *op til* bogført værdi.

Afhændelse af "frivillige" enheder

Bekendtgørelsesudkastets § 8 regulerer afhændelse af filialer og apoteksudsalg, som ikke er påbudt opretholdt.

Sundheds- og Ældreministeriet har telefonisk overfor foreningen præciseret, at en fratrædende apoteker under Lægemiddelstyrelsens midlertidige drift kan disponere over (afhænde/lukke) "frivillige" enheder. Dette uanset, at bevillingen har været opslået som ledig med tilknyttede "frivillige" enheder. Det bør fremgå af bekendtgørelsen på en måde, så det ikke kan misforstås.

Danmarks Apotekerforening finder dette hensigtsmæssigt for den fratrædende apoteker, som dermed har mulighed for at søge at minimere et evt. tab, hvis en tiltrædende apoteker ikke ønsker at overtage enheden/enhederne.

En tiltrædende apoteker risikerer omvendt at stå med en bevilling uden de "frivillige" enheder, som var en del af det oprindelige bevillingsopslag. I situationer, hvor der måtte pågå en proces med udpegning af ny apoteker, bør der derfor etableres en model, hvor en potentiel ansøger inden endelig udpegning orienteres om eventuelle ændringer i bevillingens sammensætning som følge af frasalg/lukninger foretaget af den fratrædende apoteker under Lægemiddelstyrelsens midlertidige drift.

Øvrige kommentarer

I bekendtgørelsesudkastets § 3, stk. 1, nr. 1, er der henvist til § 5, stk. 4. Henvisningen bør rettelig være til § 5, stk. 6.

Med venlig hilsen

Merete Kaas